

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Onze referentie

7972804

Uw referentie

2026Z16408

Datum 18 september 2026
Betreft Antwoorden over de strafrechtelijke aanpak van zogenoemde 764-netwerken en het wetsvoorstel strafbaarstelling psychisch geweld

Hierbij zend ik u de antwoorden op de Kamervragen van het lid Coenradie (JA21) over de strafrechtelijke aanpak van zogenoemde 764-netwerken en de mogelijke aansluiting bij het wetsvoorstel strafbaarstelling psychisch geweld.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

D.M. van Weel

Vragen van het lid Coenradie (JA21) aan de minister van Justitie en Veiligheid over de strafrechtelijke aanpak van zogenoemde 764-netwerken en de mogelijke aansluiting bij het wetsvoorstel strafbaarstelling psychisch geweld (ingezonden 21 juli 2026, 2026Z16408)

Onze referentie

7972804

Vraag 1

Bent u bekend met de werkwijze van zogenoemde 764-netwerken, waarbij – veelal minderjarige – slachtoffers via langdurige online psychische manipulatie onder druk worden gezet om zichzelf ernstig te verwonden, seksueel beeldmateriaal te vervaardigen of zichzelf van het leven te beroven?

Antwoord op vraag 1

Ja.

Vraag 2

Bent u bekend met signalen van het Openbaar Ministerie (OM) dat de huidige strafwet niet in alle gevallen voldoende aanknopingspunten biedt om tegen dergelijke gedragingen op te treden?

Vraag 3

Hoe beoordeelt u de huidige mogelijkheden om deze gedragingen te vervolgen op grond van bestaande strafbepalingen, zoals dwang, belaging, seksuele delicten, opruiing, uitlokking en hulp bij zelfdoding?

Antwoord op vragen 2 en 3

Het bestaande strafrechtelijk kader biedt verschillende mogelijkheden om gedragingen die verband houden met de 764-netwerken (behorende tot de zogenaamde 'The Com', een verzamelnaam voor sadistische online netwerken) strafrechtelijk aan te pakken. Welke strafbepaling kan worden toegepast, is afhankelijk van de aard en omstandigheden van het concrete geval. Afhankelijk daarvan kan onder meer sprake zijn van bijvoorbeeld dwang, belaging of een seksueel misdrijf. Of een strafbepaling kan worden toegepast, hangt steeds af van de vraag of in het concrete geval aan de wettelijke bestanddelen van het betreffende delict is voldaan.

De 764-netwerken (en 'The Com') vormen een nieuw fenomeen. Omdat de rechter zich in verschillende lopende Com-zaken nog moet uitspreken over de toepassing en reikwijdte van de relevante strafbepalingen, is het volgens het Openbaar Ministerie op dit moment te vroeg om conclusies te trekken over de toereikendheid van het bestaande strafrechtelijk kader. Ik wacht de voorliggende uitspraken af en blijf hierover in gesprek met het Openbaar Ministerie en de politie om dit nauwlettend te volgen.

Vraag 4

Deelt u de opvatting dat de kern van de problematiek bij 764-netwerken niet bestaat uit één enkele online uitlating, maar uit een patroon van stelselmatige psychische manipulatie dat kan leiden tot ernstige zelfbeschadiging of zelfdoding?

Antwoord op vraag 4

The Hague Centre for Strategic Studies heeft recent een rapport¹ opgeleverd over de dreiging van Com-netwerken, waar 764-netwerken onderdeel van zijn. Het rapport en de kabinetsreactie op dit rapport zijn op 22 mei 2026 naar uw Kamer verzonden².

Onze referentie

7972804

Het rapport schetst een drievoudige dreiging van Com-netwerken: kans op aanslagen, jeugdbeschermingsrisico's en de bredere zorgwekkende ontwikkeling van online normvervaging en geweldsverheerlijking. De groepen, met veelal (zeer) jonge leden, houden zich bezig met sextortion, het maken en verspreiden van kinderpornografisch materiaal, het mishandelen van dieren, moord, aanslagen, en het aanzetten tot automutilatie, geweldpleging of zelfdoding. Daarbij lopen dader- en slachtofferrollen geregeld door elkaar heen en is detectie vaak lastig.

Het rapport beschrijft ook de systematische praktijk van (digitaal) seksueel misbruik, en dwang of aanmoediging tot automutilatie of zelfdoding. Deze praktijken zijn gebaseerd op een afhankelijkheidsdynamiek tussen daderfiguren en slachtofferfiguren. Daders profileren zich als een vriend van het slachtoffer maar zijn intussen uit op 'het bezit' van zoveel mogelijk slachtoffers (meestal meisjes). Het gaat dus inderdaad niet om één enkele online uitlating, maar om stelselmatige psychologische beïnvloeding.

Vraag 5

Heeft u onderzocht of sprake is van een strafbaarheidslacune bij gevallen waarin langdurige online psychische manipulatie niet of slechts beperkt onder de huidige strafbepalingen kan worden vervolgd? Zo nee, bent u bereid dit alsnog te laten onderzoeken?

Antwoord op vraag 5

Zoals aangegeven in het antwoord op de vragen 2 en 3, is het momenteel nog te vroeg om conclusies te trekken over de toereikendheid van het bestaande strafrechtelijk kader.

Vraag 6

Is bij het OM en de politie bekend hoe vaak zaken waarin sprake is van stelselmatige online manipulatie richting ernstige zelfbeschadiging of zelfdoding niet of slechts gedeeltelijk kunnen worden vervolgd vanwege de beperkingen van de huidige strafwet? Zo nee, bent u bereid dit in kaart te laten brengen?

Antwoord op vraag 6

Nee, dit is niet bekend. Het Openbaar Ministerie en de politie hebben aangegeven geen afzonderlijke registratie hiervan bij te houden. Daarnaast moet de rechter zich in verschillende lopende Com-zaken nog uitspreken over de toepassing en reikwijdte van de relevante strafbepalingen. Het is daarom op dit moment niet mogelijk om een volledig beeld te geven van de mate waarin de huidige strafwetgeving beperkingen oplevert voor de vervolging van dergelijke zaken. Samen met de betrokken partners blijf ik de ontwikkelingen in de praktijk en de toepassing van de huidige strafwetgeving nauwgezet volgen.

Vraag 7

Heeft u over deze problematiek overleg gevoerd met het OM en de politie? Zo ja, hoe beoordelen zij de huidige strafrechtelijke mogelijkheden om tegen dergelijke netwerken op te treden?

¹ HCSS Rapport Het Com Netwerk, maart 2026.

² Kamerstukken II 2025/2026, 29754 nr. 781.

Antwoord 7

Zie het antwoord op vraag 2 en 3.

Vraag 8

Bent u bekend met de zelfstandige strafbaarstellingen in onder meer het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk ten aanzien van het aanzetten tot of manipuleren richting ernstige zelfbeschadiging of zelfdoding? Welke lessen kunnen volgens u uit deze buitenlandse wetgeving worden getrokken?

Antwoord 8

In het Verenigd Koninkrijk is in 2023 de Online Safety Act ingevoerd³. Het publiceren van berichten die een ander aanmoedigen tot ernstige zelfbeschadiging is hiermee expliciet strafbaar gesteld. Het aanzetten tot zelfdoding was al langer strafbaar onder de Suicide Act (1961)⁴. In Frankrijk is het specifiek strafbaar om 'propaganda of reclame' te maken voor producten, objecten of methoden om jezelf van het leven te beroven of in levensgevaar te brengen⁵.

Uitlokking tot een strafbaar feit is in Nederland alleen strafbaar als de gedraging waartoe wordt aangezet zelf een strafbaar feit is. Zelfbeschadiging is geen strafbaar feit. Het aanzetten tot zelfdoding is zelfstandig strafbaar gesteld, indien de zelfdoding ook daadwerkelijk volgt (art. 294 Sr.). Zoals in het antwoord op vraag 2 en 3 al aan de orde kwam, kent het bestaande strafrechtelijk kader wel verschillende andere mogelijkheden om gedragingen als het aanmoedigen tot (ernstige) zelfbeschadiging strafrechtelijk aan te pakken. Zoals gezegd blijf ik in gesprek met het Openbaar Ministerie en de politie over de toereikendheid van dit strafrechtelijk kader. Daarbij worden ook inzichten uit de ons omringende landen betrokken.

Vraag 9

Ziet u raakvlakken tussen de werkwijze van 764-netwerken en het wetsvoorstel strafbaarstelling psychisch geweld, waarin eveneens patroonmatig psychisch gedrag centraal staat?

Vraag 10

Welke kenmerken van het wetsvoorstel strafbaarstelling psychisch geweld maken volgens u dat stelselmatige online manipulatie gericht op ernstige zelfbeschadiging of zelfdoding daar wel of juist niet onder zou kunnen worden gebracht?

Antwoord op vragen 9 en 10

Ik verwacht dat het wetsvoorstel dat op dit moment in consultatie is, ook voor ernstige online gedragingen van aanvullende betekenis kan zijn. Het wetsvoorstel bevat een expliciete strafbaarstelling van dwingende controle en een aanpassing van de strafbaarstelling van mishandeling, zodat duidelijk is dat ook psychische mishandeling strafbaar is. Het is voorstelbaar dat in deze 764-netwerken gedragingen worden gepleegd waarin het patroonmatige gedrag van dwingende controle is te herkennen en waarbij dat gedrag eveneens tot oogmerk heeft macht over de ander uit te oefenen. Verder is voorstelbaar dat in voorkomende gevallen (waarin geen sprake is van

³ [Online Safety Act 2023](#)

⁴ [Suicide Act 1961](#)

⁵ [Chapitre III : De la mise en danger de la personne \(Articles 223-1 à 223-20\) - Légifrance](#)

patroonmatig handelen of voornoemd oogmerk) sprake is van psychische mishandeling. Daarnaast is het mogelijk dat de in het wetsvoorstel opgenomen uitbreiding van de strafbaarheid voor het dreigen met het openbaar maken van seksueel beeldmateriaal van betekenis is. Afhankelijk van de feiten en omstandigheden van het geval kunnen deze strafbaarstellingen of andere strafbepalingen, zoals die genoemd in vraag 3, een grondslag vormen om tot strafrechtelijke vervolging over te gaan.

Onze referentie

7972804

Vraag 11

Bent u bereid te onderzoeken of stelselmatige online psychische manipulatie gericht op ernstige zelfbeschadiging of zelfdoding kan worden betrokken bij het wetsvoorstel strafbaarstelling psychisch geweld, bijvoorbeeld door de reikwijdte van het wetsvoorstel uit te breiden?

Vraag 12

Als u van oordeel bent dat een dergelijke uitbreiding niet wenselijk is, welke juridische, wetstechnische of beleidsmatige bezwaren liggen daaraan ten grondslag? En welke route ziet u dan wel als kansrijk?

Vraag 13

Bent u bereid de Kamer vóór de behandeling van het wetsvoorstel strafbaarstelling psychisch geweld te informeren over de vraag of de huidige strafwet toereikend is om op te treden tegen stelselmatige online psychische manipulatie gericht op ernstige zelfbeschadiging of zelfdoding en, indien nodig, de mogelijkheden voor aanpassing van de wet in kaart te brengen?

Antwoord op vragen 11, 12 en 13

Zoals aangegeven in antwoord op de vragen 9 en 10 bieden zowel bestaande strafbaarstellingen als de in het genoemde wetsvoorstel opgenomen bepalingen mogelijkheden om op te treden tegen verwerpelijke gedragingen die online voorkomen. Ik ben graag bereid om uw Kamer voor de behandeling van het wetsvoorstel te informeren over de genoemde mogelijkheden om op te kunnen treden tegen die gedragingen, te verkennen of er aanleiding is om tot nadere wetgevende of beleidsmatige maatregelen over te gaan en zo ja, op welke wijze dit dan het beste gerealiseerd kan worden.